

Jonas Negalha (in memoriam)

Le
Naufragio

Poemas traducite ab portugese

In interlingua per le Autor

Obra original em português
Brasília-DF, 2018.
2ª Edição UBI
Apoio: Interfundo
ISBN 85-85453- ?

Momento de Meditation

In alicun strata
Un infante face bullas de sapon;
Con un sufflo nasce le globo transparente,
Un sufflo del vento extingue lo in le aere.

Illo ha existite solo pauc secundas ...
E io pensa in le vita sur le terra,
Talmente ephemic inter le eternitate del mundos:
Heri le matino pre-historic,
Deman un deserto como le luna ...

Le exacte Momento

Como in arbore cargate de fructos
Solmente le fructo matur pote haber vermes,
In le universo le planetas matura
De sorta que le vita nasce in illos.

Post illos putresce, le vita mori ...
Como toto es breve in iste horologio monotone !
Tanto veloce torna le agulia del secundas
Que marca le annos-lumine in le viage del mundos !

Monotonia Universal

Spatio e tempore, spatio e tempore ... E le homine cec
Semper le abysso del origine e le abysso del fin.
In iste mar ubi nos naviga sin mappa,
Que destino spera nos si nos non discoperi un porto ?

Theorias de sagios, compromissos con religiones,
Le absurde e le logic in le bussola del existentia.
Le corde pote acceptar le explication de toto,
Sed jammais le frigide ration, jammais, jammais.

Sape vos lo que es un nave a navigar
Como alicuno qui vigila post un incubo in le matino,
In iste angustia cosmic sin ubi, sin quando, sin como,
Sin memoria de partita, ni sperantia de arrivata ?

Ab nos ha venite ? Verso nos vade ? A ubi ?
Question millenari e sensation de impotentia.
Necun voce, necun voce in le silentio cosmic,
Le arbores del abysso cresce e le Terra es un fructo con
vermes.

Spatio e tempore, spatio e tempore ... E le dementia
Es le unic porta aperte a omnes qui pensa in le abysso.
Io comprende vos, Albert Einstein, decifration a germinar.
Io crede in le Homine, io pensa, io spera, io canta.

Semper

Non haber nec origine, ni fin, le abysso total,
Un absurde que nos dona le desiro de affolar se.
Comenciar, sed ab que cosa e como ? Ab le nihil ?
Le nihil non existeva, non existe, non existera jammais.

Finir, ma post le fin ? Que es le post ?
Toto que existe, semper ha existite in omne maniera.
Semper ! Que es le semper ? Le negation de Deo ?
Un absolute continuation de jammais ?

Como pote io imaginar un existentia eterne,
Un viage que non ha partite ab qualque placia
E que non arrivara a qualque destino ?
Io odia limites, sed io desira los pro que io pote superar los.

Comenciar e finir, le plus grande del males,
Esser condemmate al morte quando on nasce.
Finir ? Esserea melior non haber comenciate.
Comenciar, si, sed non pro finir.

Programma

Io non pote saper a ubi io vade,
Ni previder mi proprie fin,
Si io non sape qui es io
Ni como, ubi, pro que io ha venite.

Io non sape, necuno sape ni sapera
E semper existera homines qui spera saper.
Quasi omnes resta ubi illes sta
E star pro illes es le mesme que esser.

Acceptar lo que on non comprehende es virtute ?
Sancte Augustino, io odia le nonsenso voluntarie.
Demana, le alteres sapera lo que io non pote.
Mi disfacta esseva nobile, forsan necessarie.

Le ephemeris in le Eternitate

Tristessa quotidian, allergia del solitate,
Semper le abysso que liga duo margines:
Hic le mundo que construe nos,
Illac le mundo que nos construe e nos non habe.

Le horas passa, le effortio fatiga nos, le vita evapora se
Como le aqua del fluvio que essera nube in le aere
E iste nube essera de novo aqua in le pluvia,
Le circulo del vita, le circulo eterne del existentia.

E on non pote rumper iste maledicite catena,
Le nodo de iste corda que contorna nostre collo !
Nascer e morir, nascer e morir, nascer e morir,
Le vita interrumpite continua in altere vitas.

E necuno pote sortir de iste rota quotidian e de iste manicas,
Nullo pote esser liberate ab le leges del natura.
Immortalitate, gloria, umbra vacue e mirage del lunaticos,
Un vulgar homine vive septanta annos e un genio dece mille.

Le Terra finira como le balla de nive
Que le infante faceva e le sol dissolveva.
Un millenio es un secunda in le vita del planeta.
Nos omnes va morir, nos debe esser fratres,
Nos debe devenir le vita plus belle.

Le Naufragio

Le Titanic e altere nave
Submerge in le mar, le morte es inevitabile.
Le inimicos stringe le mano, illes vole morir amicos.
Qui ha un pacchetto de cigarettas reparti lo inter omnes.

Non existe nunc egoismo o ambitiones,
Le fraternitate se monstra in le oculos nervose,
Le ricco paga bibitas al pauperes,
Omnes va morir, il manca pauc horas, il es melior morir
amicos.

Le passageros del avion con motor in panna
Pote orar o plorar, sed illes non querela sur lor pecúnia.
Feminas inimic e jelose nunc es amic,
Un commerciante balbutia ante un artista calme.

Ante le morte omne homine es equal,
Mesmo un rege del gasolina non es plus que un piscator de
Samoa.
Il ha comprehension e fraternitate proque il non ha
securitate,
Si ha un nave de salvamento le egoismo appare como un
huracan.

Le humanitate vive como un nave a submerger,
Nos omnes morira, necuno escappara, le Terra morira tamen.
Oh fermeros, oh bancheros, deman nos es pulvere,
Lassa le pauperes esser felice, lassa les mangiar !

Dispersion

In iste oceano un flotta de billiones de mundos
Suberge lentemente, le naves dispare,
Illos es dispersate, lanceate verso le abysso.
Oh si nos habera fin, nos habeva origine !

Il non es un naufragio verso le fundo del mar,
De iste universo ronde como un ballon de gas;
Il es un naufragio verso foras, morte centrifuge
Verso le silentio e le tenebras sin fin.

E isto ha comenciate heri ... Heri, mi amicos,
Il ha circa duo o tres billiones de annos
Un vento de morte suffla sur le universo
E extende pro le tenebras astros e vitas.

Si nos es in nostre fin, nos ha habite un origine;
E si isto ha comenciate, illo pote comenciar novemente.
Io vole creder in le theoria del universo pulsante,
Le ballon que expande se e contrahe se constantemente.

Sed le naufragio continue e le folles
Face bombas pro dominar le mundo.
Le huracan scopa le stellas verso le abysso
E il existe parve republicas con heroes in le canceres.

Ultime Paysage

Il es horrible le paysage pelate per le sicca.
Le sol in le celo azur combure le pelle del superviventes.
Le terra es un immense deserto de arena,
Con skeletos de arbores e de animales

Casas sin tecto, muros sin portas ni fenestras ...
Ubi un fluvio curreva, ni curre un gutta de aqua:
Solo on vide un nigre sulco e qualche petras disperse.
Le arena ha le color del grano matur del ancian messes.

Ossos de aves, blanc marcas sur le solo jalne,
Ossos de boves e cavallos que travaliava in le campos.
Le homines ha fugite, sed un skeleto abandonate
Monstra que un vetulo ha titubate e esseva oblitate per le
companiones.

Il es horrible le paysage pelate per le sicca,
Le vita strangulate per le mandibulas del morte.
Assi nostre planeta finira, le ultime homines
Habera iste vision ante le oculos e ancora un sperantia.

Genio e Tragedia

Solmente es felice le imbelice que se crede un genio.
Le mediocre senti rubie proque ille sape que lo es.
Le genio suffre le angustia de aperir camminos
E le latere le impotentia de non construer nulle cosa.

Esser imbecille, esser cec de se vider major
Es le unic felicitate que le homine cognosce,
Forsan le felicitate del animales o del plantas.
Haber genio es nascer condemnate al lucta e al dolor.

Isto es le plus grande del males, es arder pro illuminar,
Es un supplicio del christo e del Prometheo pro le alteres.
Il es nascer pro le alteres, esser portate per le destino,
Trainate per le seculos sin voluntate proprie.

Nos non vole morir

Semper le mesme limite ante le oculos,
Le desiderio del infinito a cader contra le muro del fin,
Le ceco a marchar in le tenebras sin vider le precipitio,
Le condemnate a separar le momento del execution.

Qui suffre non vole morir, anque a sufferer le vita es belle.
Qui ha fame non vole morir, le sperantia domina le.
Le homine non vole morir, le animal non vole morir,
Le planta con um ramo rumpite face un effortio e vive.

Le ramo del vite salta in le aere pro arrivar a un supporto,
Assi illo pote viver, le succo lo ha donate energia;
Le reptile con le cauda taliate vive ancora e reptat,
Le vita non vole morir, le vita non vole morir.

E nos qui construe civilisationes e mundos,
Nos qui crea deos e le eterne beltate,
Nos mori como le verme e le herba reptante.
Le desiderio del infinito a cader contra le muro del fin.

Qui contara ?

Il ha homines qui solo pensa in un futuro curte,
Le horas que passa inter le lunch e le dinar;
Alteres pensa plus longe, le dansa de deman,
Le senectute e le morte que venira in pauc annos.

Pro me ... Le angustia mesura regiones major,
Io penetra in le tempore e io rumpe su entranias,
Io vide um nove etate de glacie e Paris interrate,
Le Amazonas a siccar, le ultime fonte del terra ...

Stellas a morir como talones de cigarettas
Sur un strata frigide, flagellate per le vento ...
Un vice ha existite un mundo tanto longe ...
Qui contara nostre historia oblidate ?

Carcere

Iste carcere plen de condemnates al morte,
Le chaise electric a travaliar omne dies.
Cata homine qui sorti de hic es un grano de arena
In le sabliero del justitia e tosto veni alteres.

Oh necuno ride de ille qui parti, omnes ha le mesme destino,
Le angustia lancea Le prisioneros in le silentio.
Omnes spera le morte, in dies o horas,
Omnes mori ancora con un filo de sperantia.

Le mundo es un carcere de condemnates al morte.
Sed es peyor que illo, necuno essera liberate.
Le tempore de attender es un pauc plus longe.
E que face le viventes durante que illes spera le morte ?

Illes lucta le unes contra le alteres como bestias in le jungla,
Tortura usque le morte celles qui non lassa vincer se,
Assassina celles qui solmente vole lor pan
E edifica palatios super foundationes de ossos.

Oh como io senti nausea de iste specie maledicite !
Nos spera le morte e nos non cultiva le amicitate,
Nos inventa le celo pro celles qui nos occide.
E tote isto durane que nos spera le camera de gas.

Insecto

Ab le 30-me pavimento cade un suicida sur le strata,
Un automobile passa e jecta colpos de fango,
Un ebrie crita obscenitates in le multitudine,
Un citate esseva bombardate iste matino.

Durante que iste cosas eveni
Un parve insecto viagia sur mi mano.
Io poterea triturar lo in um decimo de secunda,
Io vide lo passar e non occide lo perque illo vole viver.

Io sape que illo ha, como io, desiro de viver,
Desiro e anque directo, illo es mi fratre.
Illo pote mangiar mi fructos, sed io pardona lo,
Perque nos ambes senti le mesme anxietate desperate.

Le suicida anque voleva viver, anque ille,
E celles qui stava in le citate bombardate
E le vetule qui esseva abattite per le automobile de luxu
Intra le qual duo amantes basiava se.

Ma le insecto es felice, illo non sape qui morira,
Le vita es pro illo simple e practic !
Io senti desiro de conspuer le homines vil,
E de esser insecto o petra inanimate ...

Le Festa

Vos sape que le vita es curte, un ferias in iste mundo,
Ante e depost es le nihil que vos non senti.
Gusta le brevitare del momento,
Sed memora que vos ha alicun mission a facer.

Vos debe fruer lo que vos pote, sin fullar le alteres,
Le vita es un festa e le festa es de omnes !
Le vita es belle e il ha vino e fructos
E musica e jocos e le jubilo de facer le bon.

Post le festa il ha le somno que spera nos.
Dormi tranquille sin le manos tingite de sanguine.
Le festa es de omnes.
Maledicite sia celles qui maculara lo
Con lacrimas de viduas e de orphanos !

Alarma

Grande seniores e parve homines, forte e debile fratres,
Ascolta iste alarma, iste crito de attention:
Nos es omnes in un naufragio sin naves de salvamento,
Le SOS es inutile, il non existe imbarcation presso nos.

Non ha salvamento, nos va submerger,
Le abysso spera nostre carne in le silentio.
Damas in calceones danza sur le ponte,
Le riccos bibe whisky, le marineros putre.

Canta iste musica, il es belle morir a cantar,
Sed le equipage debe participar al festa.
Le horas passa, le nave submerge, que nos sia sempre
amicos,
Duo horas o vinti annos post le nave submerge ...

Oh avaros, perversos, dementos, folles, degeneratos,
Da un tassa de vino a illes qui travalia in le machinas,
Sede vos al tabula con totos qui va morir,
In le naufragio totos son equal, le morte nivella le homines.

Quando vostre carne cadera, oh feminas belle, quase nude in
le theatro,
Necuno distinguera vostre skeleto de illo del mendica,
Le cranio del executate ridera como illo del assassino,
Nos omnes son in un naufragio sin sperantia de salvation.

Appello al Equipage

Mi appello es inutile, lee naufragio continua.
Le aqua penera sin effusion in le corpore del nave.
Le marineros suda e travalia
Durante que le bancheros bibe inter le pueras quase nude.

Non ! Isto non pote continuar, le vita es curte.
Le minutas passa legier como ballas,
Necuno escappara del morte, que nos sia equal.
Oh marineros forte, ascolta me !

Cessa vostre trabalio in le machinas, ascende a hic !
Hic il ha musica, feminas, whisky e cinema !
Lancea al mar iste carga inutile, le homines qui non travalia,
Le grasses qui pesa tanto in le barca a submerger se.

Veni fruer le vita, vos ha directo a viver,
Perque vos labora, vos es forte, vos es homines !
Que nos ha un naufragio decente, le vita es un naufragio,
Sed nos non vole que illo sia un banchetto de bestias.

S.O.S. Cosmic

Le nave submerge, naufraga lentamente ...
De longe il non ha un nave que ascolta nostre appello.
Le telegraphia tenta captivar le message que non veni,
Como le bracios de illes qui descende in le mobile arenas.

Quante astros impassibile mira nos,
Forsan in alicun de illos le homine es immortal.
Ma nos submerge e necuno adjuta nos,
Le tecto del celo es un mar coagulate de naves a submerger,
a submerger ...

Quante astros a naufragar, quante barcas a putrer,
Quante vitas condemnate al silentio involuntarie,
Quante explosiones de genio fullate per le morte,
Quante formas de beltate que essera post frigide ossos !

Si qualche naves es salvate sur iste maledicite oceano,
Si alicuno ha discoperite le elixir pro evitar le naufragio,
Nos preva vos pro salvar nos, memora vos proprie passato,
Si vos sape ancora lo que es le certe perspectiva de morir.

Non perde le Amor

Qui ha lassate de amar ha lassate de viver,
Es aqua transformate in glacie inanimate,
Es foco que ardeva e nunc es cinere frigide,
Qui ha perdite le amor ha morite ante le morte.

Vide le sol a brillar e a calefacer le mundos,
Imagina lo quando illo essera un deserto lunar ...
Oh paisage del corde putrite e fatigate,
Le cadita vertical sur le abysso de ubi illo ha venite !

Le Terra es glaciata in le Groenlandia e in le Antartide,
Sed illo ha foco intra, un corde vulcanic;
Femina burgese, vos ha un corpore ignee e excitante
E un corde frigide, un iceberg in vostre pectore.

Le vita es love, tempesta, stella gasose,
Oh lyric beltate del theorias del astronomos !
Le leonessa lacta le parve can femina perdite,
Le amor e le odio son duo lateres del mesme flamma.

Ab le chaos del origine le foco domina nos,
Le foco da nos le lumine le bomba terrorista,
Le foco move nostre sanguine e le calcium del mortos,
Le foco projecta nos in le abysso del altitudes.

E io non vole vider le mundo glaciata e inerte
In le proxime deman de alicun billiones de annos ...
Horror del ultime homine moribunde sur le terra,
Nostalgia del prime homine a mirar le stellas ...

Homines e Monstros

Homines e monstros in le matino del mundo.
Homines qui tenta elevar lor corpore e lor cerebro,
Monstros qui schermi les e vole fullar les.
Homines, tanto pauc illes son inter millones de monstros.

Quam terribile e longe ha essite le camminata
De seculos e millenios sur le ponte del evolution !
Homines e monstros, lucta de vita e de morte;
Le homines vinceva sed le monstros restava in lor sanguine.

Le fortia brute, le instincto, le bestia e le pavor
Habita le falerias del corpore vertical del homine,
Ancian umbras como serpentes buclate
In le scala de un turre in spiral.

Homines e monstros equal in lor corpore
Heroes e traitores, sanctos e commerciantes in le mesme
forma physic !
Nos es ancora in le principio del humanitate,
Que on pote depurar nostre spirito del parasitos que nos ha
hereditate.

Homines e monstros in un equilibrio de lucta.
Infelice nos essera si iste equilibrio rumpe se !
Alora nasce le tyrannos del mediocritate,
Le nocte cade super nos, le monstros domina le terra.

Sed a vices le equilibrio rumpe se
In favor del homines e le libertate nasce.
Le justitia edifica su imperio sur le mundo.
Sed precaution ! Le umbras spia, le monstros non dormi ...

Protesto

Io refusa me a morir como le verme e le insecto.
Io accendera in incendio pro illuminar le seculos.
Con le effortio del intelligentia, io inventara un solution,
Io vole monstrar al morte que io non es irrational.

Le morte devora vitas e non valuta le merito,
Illo destrue le bacterio e le corde de Beethoven,
Occide le arbore sic e le puero con typho,
Le rhinocerote in le jungla e le banchero presso le coffro.

Io mori, si, io cade vincite como le alteres,
Sed io protesta contra le indiscriminaion del morte.
Io refusa me a partir sin spuer in su facie,
Sin critar le: Deman, io essera vindicate !

Deman, le homine disviara iste obstaculo de su cammino.
Toto que existe, desde le pulvere del stellas a ascender verso
le vita,
Tote evolve verso un fin que nos non cognosce ancora ...
Nos es le plus alte grado de iste evolution.

Sed le vita non cessa de evolver usque le eternitate,
Le vita crea deos, imaginate in le vetule tempore,
Le vita dona sagios, poetas, artistas, heroes e martyres,
Le vita avantia pro construer le homines pur ...

Nihil

Io non spera que resta nihil de me,
Excepte le materia dissolvite in le terra.
Mi corde putrera como un fructo cadite,
Sed illo non lassara un semine pro germinar.

Io essera un pugnata de calcium a nutrir le solo
Pro le vita vegetal de hic a alicun annos,
Mi cerebro essera un horologio rumpite
E le vision de mi oculos essera como un lampa extinguite.

Lo que io sentiva e pensava restara in mi poemas,
que son un cosa que io faceva ma que io non lo es;
illo non essera ni un resto de me, ni un umbra
Del vita que move mi manos quando io scribe.

Lo que io lassa es solmente un simple objecto
Que ha passate inter mi dígitos e que io ha fixate in le papiro,
Como in un disco on registra un momento de musica
E in le photo on pone le fulgor de tonitro que stria le celo.

Sed io non restara, io non crede lo,
Mi spirito finira con mi cranio,
Le flores nascera ab le fermentation del humus –
E io, perque io non es, io non essera triste de esser morte ...

Foco de Artificio

Mira un nocte de festa, un nocte obscur:
Le foco de artificio a exploder in le tenebras.
Le universo es le instante de un foco de artificio,
Illo explode in astros que se dispersa verso le abysso.

Que Deo joca a exploder universos ?
E que facera ille del vitas que produceva beltate ?
Vole ille vider le nocte allegre con le foco a morir
E post extraher del ruinas le spiritos eligitte ?

Vitas inutile

Le fuga del galaxias verso le abysso,
Le inveterar del mundos sin reposo,
Le processo irreversibile del morte universal,
Tote illo io vide in iste nocte de calme luna.

Alicuno diverte se con nostre dolor.
Alicun fortia potente suffla nos
E dispersa nos verso le nihil infinite,
Como le fumo de un cigarretta in le aere.

Que mal faceva nos pro que nos suffre isto ?
Que mal faceva le dinosauro pro haber vivite ?
Melior esserea non haber comenciate le vita.
Shakespeare restara qualche momentos e morira con le
Terra.

Le ossaturas del animales pre-historic
Monstra ancora lor vitas monstruose ...
Plus felice que nos, illos ora es memorate.
Nos morira, sin haber alicuno qui va memorar nos.

Le Fin de Toto

Como le pede del monstro pre-historic
Disparera tamen le None Symphonia
Plus breve ancora, plus debile in le pulvere,
Le filme e le bandas magnetic essera pulverisate.

Que mundo es isto ? Que destino cruel !
Le universos explode como bombas nuclear,
Nubes de stellas in expansion e post
Un fumo leve que disparera in le nihil.

Tanto pauc dura le universos a exploder
E illos raramente pote batter le unes contra le alteres ...
Nostre universo ja viveva un tertio del tempore que vivera;
Alicuno mira le horologio e sponde: isto essera le plus breve.

Alicuno qui lancea nos como in nocte de Sancte Johannes
Pro celebrar un anniversario o pro occider le tristessa.
Alicuno qui forsan non memora Buddha,
Ni Christo, ni Gandhi, ni me ...

Le Ultime Sperantia

Jehovah terribile celebra su proprie gloria
A exploder le universo sur Le spatio vacue.
Quid foco de artificio, quid meravilia nocturne,
Quid musica divin a cantar in le celo !

E nostre minuscule, miserabile e triste universo
Es in le hora crucial del explosion colorite,
Apotheosis pyrotechnic del celo monotone
E inter morsuras de foco ephemerice le Terra alberga le vita.

Un secunda de vita, del bacterio al angelo,
Dolores e allegrias in le plus absurde lucta ...
E momentos sublime de Christos e de Buddhas ...
E Toto passa ... e il esseva un vice un universo ...

E oscila calmemente in le monotonia
Le terribile Jehovah qui se amusa in le spatio
A exploder universos, focos de artificio,
Qual de illos le plus breve, qual de illos le plus belle ...

Sed necuno pote esser inutile, necuno pote morir,
Ab le nihil on non pote extraher le nihil
E ab Toto on pote extraher Toto in le evolution,
Le momentos sublime nos es perditte.

Le momentos de Buddha e de Christo es immortal
E le universo que mori, post renasce,
Le spirito del Bono non pote morir, non pote morir ...
Le sublime annuncia Deo in le fin de toto ...

Recensiones

... Un grande voce in le concerto del voces del homines qui clama al justitia e al pace. Un grande sufflo inter omne sufflos venite ab le oceano, tanto lontan ante nos, in le altere margine. Un grande propheta, un grande poeta: Jonas Negalha.

Certemente, on sperava hic le nomine de Pablo Neruda. Sed Il es necessari additionar a iste le nomine de un altere poeta, qui ha essite minus cognoscite in le cammino que porta al celebration universal. Le Aquila del Andes, le plus grande poeta moderne del lingua espaniol; Le Aquila del Atlantico, le plus grande poeta moderne del lingua portugese: battalia de Titanes qui face tremar le Terra sub le rythmo de lor versos ...

Prof. Marc Parisel – Francia
Ab Le essayo "Le plus grande poeta
Sud-american ? Jonas Negalha."

... Su penna flue con le tinta del genio ...

Roberta Goldstein – SUA

... Superbe lucta metaphysic.

Ronald Spathaky (Anglaterra)

... Le poemas de Jonas Negalha es obras de genio. Illos es clar, critic, profunde e philosophic e isto face de illos obras-prime.

Ille es sin dubita un del poetas le plus importante de nostre tempore. Ille esseva appunctate pro le Premio Nobel. Ille es le poeta-philosopho de America del Sud.

Dr Sarosh H. Kaikobad - Pakistan